Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Β1 Κατανόηση κειμένου

1) Κείμενο 1ο

Μονάδες 9

1) Η διαφύλαξη της πίστης: «πρέπει να φυλάξετε την πίστη σας και να την στερεώσετε, διότι, όταν επιάσαμε τα άρματα είπαμε πρώτα υπέρ πίστεως και έπειτα υπέρ πατρίδος».

2) Η μόρφωσή τους: «Να δοθήτε εις τας σπουδάς σας [...] Να σκλαβωθήτε εις τα γράμματά σας».

3) Η αποφυγή της διχόνοιας και η ομόνοια: «Να ωφεληθήτε από τα απερασμένα και από τα κακά αποτελέσματα της διχονοίας, την οποία να αποστρέφεσθε, και να έχετε ομόνοια».

Ο σχολιασμός είναι ελεύθερος, εκφράζει τη γνώμη ή τα συναισθήματα του πομπού, αξιολογείται η κριτική ικανότητα και η σαφήνεια του λόγου.

2) Κείμενο 2ο

Μονάδες 4

Το β΄ αποδίδει την έννοια της μαγιάς.

Το α΄ αναφέρεται στην εδαφική επέκταση της Ελλάδας και το γ΄ στους εχθρούς και φίλους της που και δεν αποδίδουν τη σημασία της μαγιάς. Το β΄ έχει βάση τον άνθρωπο, τον Έλληνα. Όπως λέει ο Κολοκοτρώνης «και ένας Έλληνας να μείνει φτάνει» για να ξεσηκώσει και τους υπόλοιπους. Η αδούλωτη ψυχή του Έλληνα αποδίδει την ιδέα της μαγιάς, η οποία όλο το φύραμα ζυμοί.

3) Κείμενα 1ο και 3ο

Μονάδες 6

Η ομόνοια είναι κοινό σημείο και στα δύο κείμενα. Στο πρώτο κείμενο ο Κολοκοτρώνης προβάλλει την ομόνοια ως σωτηρία για το έθνος, τότε που στην καρδιά του αγώνα κυριαρχούσε η διχόνοια. Στο τρίτο κείμενο η ομόνοια αναφέρεται από τον πιλότο ως ευχή για το μέλλον του Ελληνισμού.

Κείμενο 1ο «Να έχετε ομόνοια»

Κείμενο 3ο «Για να μας ταξιδεύουν ενωμένους, στον τρίτο αιώνα της ελεύθερης ζωής μας.»

4) Κείμενο 3ο .

Μονάδες 4

Μέσα από τις φράσεις του πιλότου δίνεται καθαρά ο συμβολισμός της σημαίας ως ασπίδας για την προστασία της ανεξαρτησίας, της ευημερίας και της ειρήνης του έθνους. Η σημαία πάνω στο πολεμικό αεροσκάφος νοηματικά απλώνεται σε όλη την επικράτεια του ελληνικού κράτους «πάνω από τα άσπρα σύννεφα και τις γαλάζιες θάλασσες» και δίνει μήνυμα παρηφάνιας και σιγουριάς για την εδαφική της ακεραιότητα και ανεξαρτησία.

«Απλώνουμε τη γαλανόλευκη. Και την κάνουμε **ασπίδα** για κάθε γωνιά του τόπου μας»

«Κρατάμε γερά τη σκυτάλη του εθνικού χρέους. **Φρουροί της ανεξαρτησίας και της ειρήνης**»

5) Κείμενο 1ο

Μονάδες 7

Την απάντηση δίνει ο ίδιος ο Κολοκοτρώνης: «αλλά να κοιτάζει το καλό της Κοινότητος, και μέσα εις το καλό αυτό ευρίσκεται και το δικό σας.»

Β2. Γραμματική

Μονάδες 10

α.Ο αρχηγός της πολεμικής αεροπορίας είπε στους πιλότους: **τιμήστε** τα 200 χρόνια**, στείλτε** μήνυμα περηφάνειας και σιγιυριάς, **απλώστε** τη γαλανόλευκη πάνω από τις μπλε θάλασσες και **κάντε την** ασπίδα για κάθε γωνιά του τόπου μας.
β.Ο λόγος γίνεται άμεσος και λειτουργεί επικοινωνιακά όχι τόσο ως προσταγή αλλά ως προτροπή και παρακίνηση.

Β3. Συντακτικό

Μονάδες 10

α) Ύστερα ήλθαν οι Μουσουλμάνοι: κύρια
και έκαμαν: κύρια
ό,τι ημπορούσαν: δευτερεύουσα αναφορική, αντικείμενο στο ρήμα έκαμαν
διά να αλλάξει ο λαός την πίστη του: δευτερεύουσα τελική, επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ό,τι μπορούσαν.
β) για την αλλαγή της πίστης του λαού

Β4. Λεξιλόγιο

Μονάδες 10

Να αφοσιωθείτε ...., να προσέξετε ... , να διτηρήσετε ... δεν σκεφτήκατε... δεν διαθέτουμε

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Μονάδες 40

Πρόκειται για άρθρο που πρόκειται να δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου και δεν απαιτεί την επισημότητα ενός άρθρου που δημοσιεύεται σε άλλο δημόσιο χώρο. Πρέπει να έχει σύντομο και περιεκτικό τίτλο χωρίς προσφώνηση. Το ύφος να έχει αμεσότητα, αφού απευθύνεται σε συνομηλίκους, και να είναι προσαρμοσμένο στο επικοινωνιακό περιβάλλον του σχολείου. Η λειτουργία της γλώσσας είναι αναφορική, κυριαρχεί το γ΄ πρόσωπο και είναι συντακτικά πειθαρχημένη.

Το κείμενο χρειάζεται να έχει δύο παραμέτρους: α) την απήχηση των λόγων του Κολοκοτρώνη στους μαθητές της εποχής του και β) στους σημερινούς μαθητές. Καλό είνα να αξιοποιηθούν και στοχεία του 1ου κειμένου, καθώς και προσωπικές εμπειρίες των μαθητών και μαθητριών από εκδηλώσεις σχετικές με τον εορτασμό των 200 χρόνων. Αυτό που επίσης αξιολογείται είναι ο πλούτος του λεξιλογίου, και η συνοχή και αλληλουχία του κειμένου.